

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
Pe un sfert	40 Lei
În străinătate	400 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ din Blaj
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Domnii și țăranii

— Scrisoare despre necazurile și dreptatea acestei lumi —

Scrisoarea de față este rânduită să fie răspuns unei scrisori a unui prieten al meu plugar de undeva dintr'un sat de pe Târnave. Scrisul lui îl scris trudit și apăsător de om nedepins în ferecarea și așternerea slovelor pe hârtie. Simți din apăsarea grea a plumbului că omul acesta mai ușor și mai bucuros ar purta plugul în brazda ravenă a pământului, ori ar trage coasa în iarba înflorită a câmpului, decât să poarte peana pe hârtie.

Îmi scrie adică prietenul acesta al meu scrisoare lungă și grea despre necazurile din satul lui de lângă apa Târnavet, despre povara acestei lumi, despre bătăliile și certurile care nu mai sfârșesc între craii pământului.

Are mai ales prietenul meu o mare scârbă și neînțelegere cu privire la nedreptatea care este în lume. Se arată tare mâhnit de unele lucruri și mi scrie că vina multor rele și nedreptăți de azi o poartă domnii, care prea au mână asupra moara lor, iar pe plugari i-au nedreptățit mereu. „Și azi — spune el — domnii sunt același care fac viața atât de grea și de scumpă. Ei au banii, la ei sunt averile cele mari și ei scumpesc viața cum le place lor, fără să se mai gândească la greutatea și la truda bietului plugar.

Lucrul despre care îmi scrie bunul meu prieten îl destul de vechi. Povestea cu domnii și plugarii nu-i numai de acum. Ea apasă demult ca o piatră grea gândurile și sufletul multor plugari.

Cuvântul acesta „domnii” ne-a rămas din vremea veche. Mai demult „domnii” pământului nostru erau nemeșii și baronii unguri, care umblau numai în calești și locuiau în castele mari de piatră, „domnii” erau oamenii stăpânirii ungurești. Pe aceștia plugarii noștri i-au urât, căci erau streini și se purtau cu ei aspru și fără milă.

Au venit apoi alte vremuri. „Domnii” vremurilor de demult s-au dus odată cu lumea lor. Cuvântul a rămas însă și a trecut mai departe. Prin „domnii” plugarii au înțeles acum pe toți același care purtau o halnă neagră ori o slujbă românească: popa din sat, dascălul, notarul, cărmătorii cei mari, precum și târgoveșii dela oraș. Toți au fost cuprinși sub acest cuvânt, numiți domnii și socotiți că fac parte din rândul aceluiași care nu-i lasă pe ei să trăiască așa cum ar vrea. Odată cu numirea veche plugarii au păstrat și ura ce o aveau împotriva „domnilor” de demult.

Greșala este foarte mare, căci azi „domnii” sunt leșiți cei mai mulți din rândurile plugarilor; sunt oameni, care au căutat o pâine afară din satul lor. Era și firesc apoi ca odată cu stăpânirea românească și slujbașii țării să fie români de ai noștri.

Greșită este apoi și părerea că lumea aceasta s'ar împărți numai între domnii și plugarii și că „domnii” nu ar face nimic, numai ar porunci și ar despoia pe plugarii de truda și munca lor.

Cuvântul „domn” este un cuvânt vechi, care vine dela cuvântul latinesc „dominus” și înseamnă stăpân, adică mai mare, față de același care îl sunt rânduiți să-i fie slugi și robi pe toată viața.

Azi însă nu mai sunt robi. Fiecare este liber, stăpân pe truda și avutul lui, este „domn”. Nu numai slujbașii și același care poartă o halnă neagră sunt domnii, ci și plugarii. „Domnia” nu se măsoară și nici nu se ia după negrețea vestmintelor. Domn este și același care așterne slovele pe hârtie, cărturarul, muncitorul din fabrică, târgoveșii; și domn este și plugarii care poartă plugul și coasa.

Fiecare muncește în felul lui pentru o bucată de pâine, pentru o halnă și un adăpost. La nici unul munca nu este mai ușoară ca la celălalt și nici unul nu despoia pe celălalt. Fără plugarii o țară n'ar putea trăi, căci nu are cine să muncească pământul; dar nici fără târgoveșii și fără slujbași, căci s'ar da toate peste cap. Fiecare este folositor acolo unde este pus și plătește cu munca lui bucată de pâine pe care o mănâncă și halna pe care o îmbracă.

Este o mare greșală apoi și credința, că „domnii”, adică negrețele orașului ar rândui așa fel lucrurile, ca numai lor să le fie bine și ar mână adică apa tot la moara lor; că ei ar scumpi viața și că la ei sunt toți banii.

Vorbele acestea sunt împărtășite printre plugarii de oameni, care ne urdă și ar vrea să pesească în turbure.

Scumpetea aceasta mare n'au făcut-o „domnii”, ci au făcut-o vremurile aspre și necruțătoare prin care trecem. Un biet slujbaș, cu o plată de 3000—5000 de lei pe lună, de abia își poartă viața de pe o zi pe alta, iar dacă mai are și familie grea, este cu totul nenorocit.

Un plugar nici nu simte așa scumpetea, căci

nu cumpără atât de mult, iar lucrurile pe care le vinde el s'au scumpit de trei ori ca în anul trecut iar altele și mai mult. Pentru un slujbaș însă viața este mult mai grea. El trebuie să cumpere toate, cu mult mai scump, din o biată leață care n'a mai crescut de loc.

În bună parte azi plugarii nu simt așa greu vîștii, ca bietul nădrăgar, care trebuie să plătească un ou, uneori și cu 10 Lei.

Dacă azi merge puțină apă la moara plugarilor, apoi aceasta nu-i din vina domnilor, căci la moara lor nu mai vine aproape de loc. Azi vremurile sunt potrivnice și vrăjmașe și nu trebuie să aruncăm vina unii pe alții, ci umăr la umăr să ne sprijinim și să căutăm să leșim cu bine din ele.

Intâmplare cu tâlc

Se arată că și animalele acestui pământ ne sunt prietene numai nouă

Intâmplarea de față s'a petrecut nu demult, numai în zilele acestea, într'o grădină de animale din Budapesta și o povestesc gazetele ungurești și nemțești ca pe o mare minunăție.

Se spune că în vremea ocupării Ardealului, trupele ungurești au luat cu ele și au dus la Budapesta, la grădina de animale, un porc mistreț îmblânzit, a preotului român unit Izidor Vlad din Miercurea Ciucului.

Preotul acesta avea patima îmblânzirii animalelor sălbatice. Crescuse pe lângă casa lui și îmblânzise un urs, pe care-l botezase Mussi, o pisică sălbatică de toată frumusețea, un vultur uriaș și un porc mistreț despre care vorbim acum, Grița.

Toate săbăciunile acestea trăiau în curtea părintelui și îl urmau pe drum, ca niște paznici cumiști.

Au venit însă zilele refugiului și bietul preot a trebuit să plece din Secuime, fără de a-și putea lua cu el și animalele lui dragi.

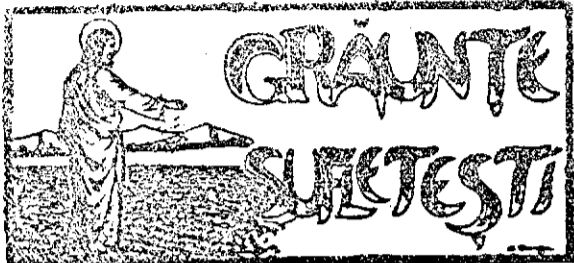
Ursul, Mussi s'a refugiat în codru și s'a făcut haiduc, pentru a se feri de răutatea noilor stăpâni. Vulturul s'a înălțat sus spre zărilor albastre ale înălțimilor. Singură pisica și-a urmat stăpânul în pribegie. Grița, porcul mistreț, a rămas pe loc, să înfrunte urgia stăpânitorilor, și a fost dus de trupele maghiare, ca o minune de blândețe și supunere, la grădina de animale din Budapesta.

Între noii lui stăpâni, cu limbă sucită și aspră, Grița nu s'a simțit de loc bine. I-s'a făcut dor de preotul românesc și m'a mai vrut să mănânce nimic. — Zădărnice au încercat paznicii grădinii să-l facă să mănânce. Grița n'a mai vrut să pună gura pe nimic. Nu i-a mai trebuit nici ghindă aurie, nici boabe de cucu-

ruz lucrator. Privirea lui era tot mai tristă și mai oboșită.

Într-o zi însă un paznic al grădinii a avut bunul gând de a-l vorbi românește și dintr-o dată Grigora s'a schimbat. Când a simțit în urechile lui suetul dulce al grăului românesc, a început să grohăie mai vesel și să mănânce cele dintâi boabe din mână streină.

Sunetul grăului românesc îl îmbălbăzise și-l făcuse să nu se mai simtă așa strein. Cu limba nouilor stăpânitori nu se putuse împrieteni niciunul. — Și așa-i în toată țara Ardealului. Tot ce mișcă și trăiește, dela firul de iarbă și până sălbătăciunea codrului, ne este prieten, numai nouă.

Înțelepciunea sfinților

1. Zicea sfântul Grigorie cel Mare Papa, că dacă oamenii din lume fac vre-odată bine, îl fac mișcați mai mult de pilde decât de vorbe frumoase.

2. Scriitorul Lactantius zicea că numai acel om și-a folosit bine viața, care a folosit-o făcând bine altora.

3. Ne spune un scriitor (Alfonso Rodriguez) că odată un tinăr merse la universitatea din Bologna, ca să învețe acolo cum să fie desăvârșit.

Acolo auzi pe un profesor vestit, călugăr Dominican, zicând: Cine vrea să fie desăvârșit, să iubească pe Dumnezeu din toată inima și din tot sufletul său, și pe deaproapele său ca pe sine însuși...

Tinărul se ridică din bancă și vru să iese. Profesorul îl întrebă: Unde vrea să mergă, iar tinărul răspunse:

— Am înțeles că pentru a fi desăvârșit

nu se cere știință ci fapte bune. Mă duc deci într-o mănăstire, ca să fac fapte bune și să învăț a iubi pe Dumnezeu și pe deaproapele.

4. Un medic bun — zice sfântul Augustin — nu-l dă unui bolnav ce cere el, ci ceace știe el că îl va face bine. Tot așa și Dumnezeu, dacă în rugăciunile noastre îi vom cere lucruri nefolositoare, ori chiar stricăcioase; nu ni le va da, ci ne va da altceva mai bun și mai folositor pentru suflet.

5. Un rege din Răsărit merse odată prin piață, îmbrăcat în haine de negustor, ca să vadă cum merge târgul, cum se poartă oamenii, și mai ales negustorii și poliția.

Între alte multe, văzu pe un om îmbrăcat în haină lungă, care striga că el vinde înțelepciune. Dar lângă el nu era nimenea, căci oamenilor părea că nu le trebuie marfa aceea.

Repede se apropie de el și îl rugă să-l dea și lui din înțelepciunea ce zicea că are de vânzare.

Omul cu haina lungă îi zise: Niciodată să nu vorbești, nici să faci ceva, înainte de a te fi gândit, ce poate să urmeze din vorba sau lucrarea aceea. Dacă vei face aceasta, vei fi înțelept, și toate lucrurile îți vor reuși bine, iar vorbele îți vor fi ascultate cu sfinte.

6. Zicea sfântul Ioan Gară de aur, că Pacea și Dreptatea sunt surori nedespărțite, nu poate fi vătămată una, fără să sufere și cealaltă, nici nu poate să se afle una în sufletul vre-unui om, fără de cealaltă.

Toate relele din lume — zicea același sfânt, — vin din cauza că oamenii nu respectă virtutea dreptății.

7. Sfântul Ieronim spunea că pe timpul când se afla el prin pustiaștile Palestinei, odată a fost chemat la o femeie pusnică, care era bolnavă greu. Sfântul merse și văzu cu groază cum carnea de pe femela aceea cădea ca și scoarța de pe un trunchiu putred, dar ea era veselă și resemnată, așteptând să cadă cât mai multă.

— Cum poți să fii atât de veselă într-o boală atât de grea și din care știi că nu mai este nici o scăpare? — o întrebă sfântul.

— Să presupunem — zice femeia —, că cineva s'osândit la temniță, pe vreme nehotă-

rită, adevă până când vor cădea pereții temniței. Cum nu s'ar bucura omul acela, văzând într-o zi că se desprind cărămida de cărămidă din zid, și cad la pământ, știind că este aproape liberarea sa. Așa mă bucur și eu, văzând că cade pe încetul acest perete al trupului meu, care mă împiedecă a vedea lumina cea neapropiată în patria celor vii.

Așa se gândeau sfinții la moarte.

Ieromonahul Nicela

DIN POPOR

Nitu Onului

Nu era om rău Nitu Onului din Tonoroș. Când era trest, era chiar omul lui Dumnezeu. Numai că asta se întâmpla rar de tot, căci Nitu Onului umbla mai mult beat.

Avea însă și Onu o zi pe an, când se lăsa de beaură. Aceasta era în ziua de Paști. Atunci Nitu se îmbrăca frumos și pe ea la biserică, asculta predica și lua Paști. În celelalte zile Onu își făcea însă veacul mai mult pe la cârciumă. Copiii i-se împrăștiaseră, unii slugi, alții pe la casele lor, iar nevasta îi morise demult.

Când era în toane bune, atunci Onu mai spunea câte unuia, care îl întreba că pentru ce nu se mai lasă de beaură:

— Mă — zicea el — eu m'aș lăsa bucurios de beaură, dar vezi că nu se lasă cu de mine. Vorba cântecului:

— Beție, beție,
Dalba veselie,
Lasă-te de mine!
— Nu mă las, jupâne,
Că prea mă porți bine
Desculț de un picior
Și cu capul gol.

Și ști de ce nu mă pot lăsa. Să-ți spun cărciuma asta blăstămată, are trei drați, pe care voi nu-i vedeți, eu însă îi văd și mă cu-

Foița „Unirii Poporului“

A noastră-i ziua cea de mâine!

S'a ridicat un zid între popoare...
și-ați vrea să vă întoarceți iar,
barbar,
la omul din caverne.

Câtă urd
vă mișule, ce clocot și arsură
vă fierbe sufletul...
dar nu ni-e frică;
sunt mil de ani ce strigă,
se ridică,
vă blestemă
și nu mai vreau robie!

Azi lanțurile voastre's de hârtie.
dar pumnii noștri, de oțel și piatră
și ne vom face, mâine parte dreaptă!

N'or mai fi temniți pentru noi —
și care sunt vor arde;
greu,
mocnit,
vor arde temnițele de granit...
Și nu vor mai fi robi
și nici stăpâni
streini,
în Țara locuită de Români!

A noastră
va fi ziua cea de mâine,
de-ar fi ca s'o hrănim
cu sânge —
nu cu pâine!

„E ou!“ Florica Ciura-Ștefănescu

Grija de vite

— Boii lui Călin —

Era un om necăjit în sat la Cârjoaia, și-l chema Dumitru Călin. Gospodăria lui nu prea crescuse dela însurătoare, dar copiii veniseră în număr de cinci: trei băieți și două fete. Și se abătea omul între nevoi ca să-i crească. Femeia nu-i prea era harnică, dar nici prea leneșe nu era. Mai torcea iarna, mai puneă pășă când avea vreme; și de multe ori nu-i ieșeau la socoteală afacerile, căci ori nu știa prețurile târgului, ori o înșela negustorul. Iar Dumitru Călin cu cei doi boi ai lui și cu carul, cu o bucată de pământ și cu o grădină, se necăjea cum putea. Sămăna păpușoiul primăvara, îl prășea de două ori și aștepta ploaie dela Dumnezeu. Dacă se făcea roadă, avea mămăligă; dacă nu se făcea roadă, o ducea cam greu. Nu prea știa omul socoteala multe ca să aibă și de vânzare; nu puneă ceapă și usturoiu în grădină ca să aibă și de vânzare; n'avusesse cine să-l învețe să puie acolo zece meri în

toată grădina, ca să aibă ce vinde toamna la târg; nu avea cine-i spune să puie câteva pruni de lăptărie ori de trifoiu, ca să nu-l coste parale bătute vâratul boilor; trăia și el cum a pucase din bătrâni, și nu lua aminte că bătrânii aveau pământ de nu știau ce să facă cu el, iar acu pământul a ajuns să fie și scumtare și puțin.

O ducea greu Românul. Copiii creșteră da de dânyii nu se putea folosi. Dar iată a dela Dumnezeu și a început să se taie pădurea Călin oazi, — și atunci a prețul boilor și al crucei s'a suit. Dela pădure până la gară nu era de parte, și putea Dumitru Călin să fice două c'rături. Parale buse i se plătea, și acuma o ducea bine gospodăria.

— De acu, zicea el, cât a'a tăia pădurea asta, nu mai am nevoie...

Și în fiecare zi, după ce-și lua plata, se la torcea acasă, fără să se abată pela crâmă, și prisosul paralelor îl strângea într-o lădă în cuiată cu lacăt. Făcuse o spărtură la margine, ca cam cât ar intra o pară de cele mari. Strângea omul așa paralele.

Cărătura se făcea cu metrul. Ponea omul mai mult la căruță, lua mai mult. Ponea mai puțin, lua parale mai puțin. Și oamenii din sat dela Cârjoaia se luau la întrecere, care pune mai multe lemne pe căruța lui. Și apoi puneau cât socoteau ei c'or duce boii. Și li cepeau a îndemna, a da cu vergile și cu bici

nosc bine cu ei; unul îi portar, altul stă de pază la ușă și altul dă de băut oamenilor.

Portarul primește pe om cu bucurie și îl dă în mâna celui dela ușă. Acesta îl bagă în lăuntru și-l amăgește, până ce îl apucă de îl dă în mâna celui care vinde băutura. Acela îl țintulește apoi bine pe scaun, ca să nu ze poată scula și tot face cu ochiul către șerparul Românului.

— Apoi, vezi așa se întâmplă și cu mine. După ce beau un „deț” două, vreau să mă scol și să plec, dar nu pot. Dracul cel cu beutura a avut grija să-mi țintulească halnele pe scaun și când dau să mă ridic, „tranc”, iar cad și mai cer de beat. După ce mai înghit odată bine, mă ridic mai tare și se desprionește atunci halna. La ușă mă întâlnesc însă cu portarul, care mă face să mai beau una bună. Când plec apoi cu totul, încornorații au grijă, de trimis cu mine un vistavol de al lor, care se îngrijește ca să nu merg pe drum ca lumea. Mă poartă tot prin șanțuri și pe sub garduri. Pe acolo mă mai și înseamnă și mă pecetluiește bine, ca să mă cunoască lumea la ce biserică am umblat.

Și vezi de asta nu mă pot lăsa eu de beutura, pentru că are păcătoasa asta de cârciumă trei trei drați, cari nu mă lasă nîlcum.

O granată explodează în mâna unui tânăr. Băiatul de 17 ani Olaru Gh. Dumitru din Cocorăștii Miclei, jud. Prahova, s'a dus la săniat. În zăpadă a aflat o granată, despre care nu știa ce este. Dacându-o acasă, l'a explodat granata în mână, rănindu-l greu la amândouă mâinile. A fost dus la spital, unde l-se vor țala mai multe degete.

Pașapoartele se pot scoate și prin epistole recomandate. Ca să nu trebulască să meargă fiecare la București după pașaport, dl director general al Poliției Alexandru Ghica a făgăduit că în timp de 5 zile îl eliberează oricui pașaportul, dacă se adresează prin scrisoare recomandată Direcțiunii Generale a Poliției, Serviciul Pașapoartelor, alăturând bine înțeles toate actele și timbrele trebuincioase.

Satul meu

— Chipuri și întâmplări vesele din lumea satelor noastre. — Povestea cu „pruna din Șona” —

Șona Făgărașului, satul meu, despre care am să vă scriu aici — dragi cetitori — este un sat ca ori care altul din lumea satelor noastre românești; un sat de oameni dreți și cinștiți, de Români buni și cu frica lui Dumnezeu.

Drumul spre sat se desface din drumul larg al țării și apucă apoi, plin de colțuri, cumințe și obosit par'că pe valea Oitului în sus.

În hârțile bătrâne nu se face nici o amintire despre satul meu. Nu am găsit nici chiar în cărțile mai nouă sau în gazete să se fi scris ceva despre el. De veacuri nu se știe să se fi întâmplat în el vreun lucru vrednic de pomenit, despre care să fi scris și gazetele și să vorbească lumea ani de zile. Nu s'a găsit în satul meu de când știu eu nici un om cu capul tăiat, călcat și jefuit peste noapte de hoți. Nu s'a întâmplat nici aceea, să se nască vre-un vițel cu două capete sau un purcel cu două cozi. Învățați mari și oșteni de seamă iar nu s'au ridicat din lumea satului meu. La noi oamenii sunt potoliți și domoli și nu se întâmplă ca să-și bată capul cu asemenea lucruri.

Un singur lucru se leagă însă de numele satului meu, dar acesta nu le prea face mare bucurie și fală locuitorilor lui și vrea să le arete mai mult o anume trăsătură a firii lor, sgârzenia.

Se spune că în vremile bătrâne, o copilă din Șona păzea prunele într'o grădină din lunca Oitului. Pe când sta ea așa cu ochii pe sus, o cloară a luat o prună și a sburat cu ea peste Oit.

Desnădăjduită biata copilă, că va fi bătută de bunica ei, pentru că n'a păzit destul de

b'ne, a început să alerge după cloară strigând: „Dă-mi, cloară, pruna, că mă bate buna”.

În fuga ei năpraznică n'a fiout însă seamă de rău și s'a înecat.

Aici povestea se sfârșește. Guma aceasta a rămas însă și azi și când cineva vrea să-și rădă de blânzii locuitorii ai Șonei, le aruncă în față ocara cu „pruna din Șona”.

Pr. căpit. M. Ionașcu

Din Țicmandru - Târnava Mică

În seara zilei de Bobotează tinerimea din Țicmandru și Nadeș a aranjat, sub conducerea dlui student Virgil Clotșoș, o serbare artistică culturală, la care s'a cântat „Sfântă tinerețe legionară”, s'a jucat piesa teatrală: „A fost odată” în 3 acte, s'a cântat „Visul unui legionar” solo de E. Șerban, s'a predat „Păcală și Tândală”, „Ardealul legionar”, „Cântec de leagăn” (Dragoș Pora) și „Marșul Românilor sub Unguri”. Venitul curat s'a predat „Ajutorului Legionar”.

Reușita atât de frumoasă este a se mulțămii dlui învățător refugiat Țifrea, care a alergat zi și noapte pentru reușită.

Pe lângă aproape toți locuitorii români și sași din Țicmandru și Nadeș, au mai luat parte și 17 soldați germani, cari la început se simțeau foarte străini, dar pe urmă ne-au învățat jocurile și ne-au admirat portul național.

În pauză s'au ținut mai multe toasturi, între cari sunt vrednice de laudă a dlui învățător Maria Petrașcu și a părintelui Iuliu Popa din Țicmandru.

Tot în pauză s'a jucat și călușorul, care a plăcut foarte mult, mai ales soldaților germani.

Văzând soldații germani, cât de primitivi și de iubitori de oaspeți sunt Români, s'au familiarizat cu tineretul nostru și au jucat jocuri românești cu fete de ale noastre până în zorii zilei, declarând că nu vor uita nici odată acea noapte atât de plăcută.

Bătrânu

știle în trăgători, — și până la gară nu se mai opreau.

Da era în sat acolo un om sărac care nimerise de nu prăpădisse boii și carul. Acela Neculai Dascălu, își cruță boii, niște boi mititei și slabi. Li încărca potrivit, li ducea încet; și la gară, pe când descărca, totdeauna avea la îndemână o sarcină bună de fân, ori de iarbă înflorită. Dumitru Călin îi cam lua la vale:

— Da, ce-i mai îngrijești atâta. Parc'ar f'boerii!

Dar Nicolai Dascălu mult nu și-a ținut boii, că erau cam mici. A strâns ce-a strâns parale din cărătură, a vândut boii cei mititei, a mai adăugat o sută de lei și a spus mâna pe niște boi halali! Erau nații, tari în grumaz, cu niște coarne frumos aduse, de-ți era drag să te uști la dânsii. Acu pe aceștia și mai bine li îngrijea. Iar Dumitru Călin iar zâmbea, zvrăbindu-i câte o vorbă peste umăr.

— Acu se cheamă, măi Dascăle, că ți-ai cumpărat alți boi de hrănit...

Și se gândea așa în sine Dumitru Călin:

Bou li bou. L'a lăsat Dumnezeu să poarte povară. Ne-a dat Dumnezeu și glas de îndemnare și mână de ținut codirișca și biciul de bătut. Pe bou dacă nu l-ai bate, nu trage. Pui puțin, puțin duce. Pui mult, mult duce. Dacă-i animal, el se cheamă că-i animal, ce știe el!... Parc'ă ce, el e ca omul? Șade acolo într'un dos, mănâncă ce mănâncă, — da' pân'ce nu

răcnește la el și nu-i dai cu piciorul, nu se scoală...

Și într'adevăr lui Dumitru Călin i se părea cam prost Neculai Dascălu. Bine își îngrijește omul vitele, dar nici așa, numai grija lor s'o ai, iar nu-i bine. Doar de ce-i vită? Trăiește ea și muncește și fără atâta îngrijire! Doar știu că nu l-a de borș din strachină și mămăligă! Vita-i vită, s'a sfârșit!

Așa cugeta Dumitru Călin, și strângea colo, părăluțe în lădușă. Și numai scotea sută de franci la sfârșitul lunii. S'a cumpărat hrana nevetei și ciubotele cu potcoave de alamă, și-a luat și el cojocel bun și căciulă, și niște ciubote cu talpa de două degete.

Iar boii, Duman și Prian, tot trăgând azi, tot trăgând mâine din greu, tot trăgând așa săptămâni și luni, slăbeau. Acu munceau anevoie și nu le mai ajungea nutrețul cât li mâncau înainte, când stăteau mai mult în jură. Și de ce slăbeau, de ce mai greu duceau poverile. Iar Dumitru Călin, de ce stângea parale în lădușă, de ce mai multe ar fi vrut să strângă. Vedea că mult duce la gară, mult ia și el. Și tot mai mult încărca, azi două lobde, mâine trei, tot sporea, — și boii tot mai greu se încordau la jugul lor.

Și iată că porvesc într'un rând niște ploi și se strică drumurile. Acu se sufundau roțile adânc în pământ. Gospodarul nu mai puteau încărca carele ca pe vremea bună; nici nu mai puteau face două drumuri pe zi. Numai boii

cei mari și bine hrăniți ai lui Neculai Dascălu trăgeau cu strășnicie și mergeau înainte.

Asta nu-i plăcea lui Dumitru Călin. Acum râdea cel sărac de dânsul. Iși îndemna tot mai tare boulenii lui, îi bătea mai des; greu mergea că era drumul numai hlein. Și tot încludându-se și bătându-i, și-a făcut el socotesală, că boul dacă-i bou, trebuie să tragă, — s'a mântuit! Și trage o bătaie boilor. Arși de varga de alun au pornit Duman și Prian mai repede, — și la gară, când s'au oprit, au prins a sufla din greu cu capetele aplecate. Dar la cărăturile celorlalte și mai greu mergea. Și Călin zicea:

— Las' că vă am eu leacul vostru, haramuri afurisite!

Și într'un rând când slăbeau boii, s'a mântiat omul cumplit și a prins a-i bate greu. S'au opintit vitele odată, de două ori, și pe urmă, au prins a se zbate în jug. Așa și mai tare l-a supărat pe Român, — și a pus mâna pe un par supțire și îndemănos, și a început: când în unul, când în altul.

Acuma gemeau parcă boii, și întorceau spre stăpânul lor ochii plini de durere. S'au încordat odată cu strășnicie, au făcut doi pași și au fug-nunchiat.

— Așa! haramuri afurisite! a început a răcni gospodarul amărit. Mânca-v'ar lupii să vă mănânce! D'apoi deaccea vă hrănesc eu și v'adap?...

Și-i bătea. Se oprea câte o lescă ca să prindă suflet și iar li bătea. Nu mai alegea. Le

Din Șeitin — Arad

ni-se scrie că banii noștri credincioși de acolo au alinat, de sărbătoarea Nașterii Domnului, din „Ocolul săracilor“, suferințele alor 6 familii, iar pe un elev distins din clasa a treia, orfan de tată și foarte sărac, l-au îmbrăcat cu haine călduroase.

Nici că se poate un lucru mai frumos și mai vrednic de laudă decât acesta. Celce-l ajută pe cel săraci, pe Domnul nostru Isus Cristos îl ajută, iar răsplata lor va fi mare și aici pe pământ și înceriuri.

Tot de acolo primim vestea îmbucurătoare că femelle, la îndemnul Părintelui lor suflătesc, se pregătesc, de Invieria Domnului, pentru alte lucruri frumoase. Despre cele ce se vor face atunci vom publica cu drag la vremea sa.

Din Șaroș — Târnava-Mică

Primim spre publicare următoarele: Curatoratul, în frunte cu preotul, mulțumește și pe calea publicității poporului (credincioșilor) din com. Șaroș—jud. Târnava-Mică pentru marea bunăvoință care au arătat-o, contribuind cu dragoste și cu toții la frumoasa colectă care s'a făcut cu ocazia colindatului dela Nașterea Domnului 1940. S'a colectat cu colindatul frumoasa sumă de 7105 lei (adecă șapte mil una sută cinci lei) pentru sf. Biserica din loc. *Bordeanu Emil*, adm. paroh., *Albu Augustin*, curator.

Și arborii simt durerea. Un grădinar american s'a hotărât să scoată niște arbori bătrâni dintr'o pădure și să i planteze într'un parc nou. Știind că arborii bătrâni se prind foarte greu, s'a gândit că trebuie să simțesc și el durere de aceea se vede pe el atât de tare suferința. S'a hotărât deci să injecteze în ei cloroformă, materia aceea pe care o injectează medicii și oamenilor la operații. Rezultatul a fost uimitor. Arborii bătrâni nu numai că n'au suferit pe urma scoaterii și așezării lor în noul parc, dar crescără alt mai repede decât înainte.

trăgea peste grumaz, peste frunte, peste ochi, peste bot. Și boii închideau pleoapele, căzuți acolo, în glodul drumului. N'aveau glas să ceară iertare, nici să plângă, nici să spue ce aveau de spus. Răbdau acolo bătaia aceea înfricoșată. Numai într'un târziu începură a boncălui cu durere, — și după aceea își plecără capetele în jos doborâți de chinurile bătăii.

Așa a rămas Dumitru Călin fără boi, și se trăgea de cap, trudit și amărît. Și culcându-se după truda aceea în fundul casei, subt culme, a adormit greu și a început să viseze.

Se făcea parcă într'o câmpie înflorită. Departe era o poală de codru pe un deal, și de sub deal izvora un pârâu limpede. Și cum umbra prin câmpie aceea Dumitru Călin, iacă și vede boii lui. Pășteau liniștiți iarba fragedă. Nici nu se uitau la dânsul. Și desubt pădure și de lângă izvor, iacă se ridică doi moșnegi cu bărbile albe, sprijinindu-se în toge.

S'a oprit Românul în fața lor și l-au întrebat ei:

— Încotro te duci, bade Căline?

— Mi-am prăpădit boii, a răspuns Românul, și dintr'odată a căzut în genunchi, căci, după semne, a cunoscut că înaintea lui stăteau Dumnezeu și cu Sfântul Petre.

— Îndură-te, Doamne, și dă-mi alți, zice el, căci pe aceștia i-am prăpădit.

— Știu că i-ai prăpădit! a zis Domnul Dumnezeu. Acu pasc aici și se hodinesc și ei, săracii! Căci eu, bade Căline, am dat vitele o-

Cărți otrăvite!

de Pr. Sabin Olea

Era dimineața Sf. mas. Dumitru din toamna târzie a anului trecut, zi de vestit și mare târg de țară în comuna fruntașe Bațga, dela poalele Munților Apuseni și la îmbinarea bogatului județ Harghita cu cel a istoricei A.B. Lumea satelor celor mai curat românești din aceste împrejurimi, în porturi lor alb ca zăpada, din pânza de cânepă și lână de oaie la fel cu cel al străbunilor Dau de odinioară, — scoborau de prin toate deaturile, păraele, țancurile, cărările padurilor, revărsându-se în râuri albe fără de încetare, ca puvoale unei desprimăvări grabnice.

Și cum scoborau și așa, mânănd vitele lor la târg: boi, vaci, cai, oi, capre, porci, vorbind între ei aprins despre noul război al neamului cu nenorociți poronezi din Galizia amintitor sfâșietoare a celui-lalt război mondial, iată că trece printre ei pe șoseaua județeană Geoagiului de jos — Zătra, un domnișor călare pe două roate (bicicletă) fugând ca vântul dela Bațga în sas. Și cum trecea el așa ca alungat de necuratul în pustie, îi sare jos un pachet învelit în harnie. În zadar le-a fost strigătul oamenilor cinstiți: Domnule, domnule, domnișorule, iacă ți-o picat un poc jos! — În zadar, „domnișorule“ s'a făcut surd și mut, doar cu coada o hiniui a tras înapoi la femelle cari, mai sprintene, au ridicat pachetul de jos. „Domnișorule“ ia dat cu mare zor înainte, din picioare și roate... disparând după o cotitură a șoselei.

Românașii noștri se repezără asupra pachetului, rupând șpărgile și hârtia, crezând că vor găsi bani sau alte bunătăți. Dar nici una din așteptările lor, ei în pachet erau o mulțime de cărți. Nu-i vorba, le împărțiră oamenii între ei citind unii parcă cu frumoase nume ca: Ce-ai de lipsă, Sodoma și Gomora, Hotărre, Cămin și feriere, Popor privilegiat, Ingeri, Creațiune, Bogăție, Unde sunt morții? Harfa lui Dumnezeu și altele, care de care cu titluri și chipuri mai atrăgătoare parcă către Dumnezeu, suflet și lumea de dincolo.

Intruna din sărbătorile iernii trecute vizitându-mi ca de obicei o familie credincioasă, fec inspecția cărților ce erau îngrămădite pe-o policioară deasupra unei ferești. Dau peste o carte necunoscută după chip și nume: „Ce-ai de lipsă!“ Atât în afară! O deschid și văd că e „explicată și însoțită de I. F. Rutherford.“ Ah e pocăito-comunistă. Fără să mă adăncesc

mului, ce să se folosească de ele. Boul trebuie îngrijit, căci el te ajută să câștigi o bucată de pâine în viața asta. Iar tu, bade Căline, pe Doman și pe Prian i-ai ținut în vânturi și ploii, și'n sloată, — și după aceea i-ai scos la arat l-ai ținut iarna în izbeliștea vântului, în viscol și le-ai dat să mănânce ce se întâmpla, — și pe urmă i-ai scos la muncă. l-ai suduit, bade Căline, i-ai bătut, și nu ți-ai adus aminte, că și vita e făptura lui Dumnezeu... l-ai bătut crunt aseară, și nu ți-ai adus aminte că ei îți îndeștău, săracii, toată gospodăria! l-ai bătut greu și ei gemeau, se zbăteau, se chinuiau în jug, până ce s'au prăbușit de istov și nu s'au mai ridicat!... Ți-ai bătut joc de o zidire a mea; află acuma că toate faptele omului se cumpănesc la scaunul judecării celei din urmă, și atunci vei da socoteala de toate, iar această faptă nu știu dacă o vei putea răscumpăra!...

Așa a zis Dumnezeu, — și s'a făcut întuneric în jurul lui Dumitru Călin. S'a trezit cu sufletul înfricoșat și gândindu-se la cele auzite, asculta cum urlă câinele afară, lângă carul fără boi.

Telefoanele vor fi numai românești. Unul dintre vechile guverne românești a exarendat telefoanele noastre până la 7 Ianuarie 1941 unei societăți străine. Începând cu această zi telefoanele devin deci din nou românești.

în citirea acestei cărți înveninate, scrisă în limba românească și cu tipar bun, dau la pag. 9 de un curios chip: „scrisul celorce nu știu cartea!“ Și iată ce îndraznește a înfățișa acest chip oamenii buni:

Pe o pagină de 16½+12 centimetri, într'un cadru negru de grele perdele de scenă pe un pedestal (altar) cu 5 trepti, se află un grup de 7 tineri chipeși, unul cu tablele legii (Moisi), altul cu o cărje mare (Aron) în haine lungi și frizuri țanțose, înconjorați de-o aureolă ca un soare mare — altfel ca sfinții. Sub cele cinci trepti cu covor, se află isbite, risipite și frânte: un tron regal cu coroana regelui în jos, cu leii și stema regală în dos, iar picioarele tronului rupte, apoi o sabie isbită, o cădelniță risipită o coroană episcopescă căzută, evangheliile rupte, o coroană de regină în duagă, o carte de medicină și mai multe suluri de diplome risipite, o cărje episcopescă frântă, un sac cu bani și altele, apoi sub acest chip cuvintele: „Domnitorii noi ai pământului“. Iată grozăvia batjocurii, îndrăzneață a o tipări sub mască religioasă, vorbind de Iehova Dumnezeu pe evreește. Ah! Să-ți astupi ochii și urechile la ce se află pus în acest soi de cărți snarhiste!

Peste tot tăgăduesc adevărurile creștine din străbuni, în care au crezut și au murit moșii de strămoși ai noștri. Ba îndrăznesc de a înfrunța și a tăgădui rădăcina lăsată în mod legitim de Domnul Isus Hristos, ca la pag. 38 unde zice ei: „susținerile preoților nu sunt adevărate“, ba îndrăznind a nega și existența răului, spunând la pag. 41: „Este cu totul vădit că preoții au îndes în eroare pe oameni prin faptul că le-au zis că toți membrii buni ai bisericii merg la moartea lor în cer. Preoțimea a învâțat pe popor în mod fals și despre ceice nu merg în cer, Nimeni nu merge în chinul veșnic (— Zic rățăciții!) sau în iad, fiindcă Dumnezeu n'a luat măsură pentru un astfel de loc. Tortura (chinul) nu este de loc în armonie cu dreptatea și iubirea, și de aceea este imposibil ca Iehova să chinuiască pe cineva... Chinul veșnic este o învâțtură scornită de Diavolul.“

Vai lumii de sminteală, însă vai omului aceluia prin care vine sminteala în lume, zice Mântuitorul. — Intemeietorul Legii noi creștine a fost Mântuitorul lumii Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu. El a rânduit pe preoți ca succesori ai Sf. Săi Apостоii, ca cine cea de taină: Luca 22, 19 Ioan 20 21—23, asemenea și Matei 18, 18, dând chiar Dumnezeu în seama preoțimei, turma drept euvântătoare în care Sf. Spirit i-a pus ca să păstorească Biserica lui Dumnezeu, câștigată cu sângele său (Fapte Ap. 20 28) Pentru aceasta și Sf. Pavel ordonă episcopului Tit 1, 5, ca să îndrepteze cele ce lipsesc, așezând prin cetăți preoți precum i-a poruncit. Preoția este dar special și ales, primit în mod deosebit și solemn prin punerea mâinilor arhierului mai mare (Fapte 16, 6 13 3 și Timot. 1, 6.) Este atât de minunată și dela sine grăitoare întâmplarea Sf. Ap. Petru cu Simon vrăjitorul, dela Fapt. Ap. c. 8, când văzând hirotonind preoți pe Ap. Petru și Ioan, i-a îmbinat cu bani zicând (verset 19) „dați-mi și mie puterea aceasta, ca ori pe carele voi pune mâinile, să primească Spiritul Sfânt.“ Iară Petru a zis cătră el: „argintul tău să fie cu tine spre pierire, pentru că ai socotit, că darul lui Dumnezeu cu bani se agonisește.“

Accasta a fost practica în dreapta credință a Sf. noastre Bisericii creștine dintru început și știm că drumnezeescul ei Intemeietor a zis că cerul și pământul vor trece dar cuvintele lui nu vor trece (Luca 21, 33.) și cine nu va sculta nici de Biserica să i fie lui ca un păgân și vameș! (Matei 18, 17.)

(Va urma)

S'au îmbunătățit pensile. Domnul General Ion Antonescu a făcut un lucru minunat când a mărit pensile celor ce primesc pensii până la 6000 Lei lunar, cu 20%. S'a mai dat apoi porunca, să nu se mai plătească nimănui decât o singură pensie, afară de invalidii și văduvele de război, cari pot primi și două pensii.

Pomanirea eroilor Moja și Marin

Implinindu-se anul acesta patru ani de la moartea eroilor Moja și Marin, căzuți vitejește la Majadahonda, pe pământul Spaniei, s'a făcut luni 13 Ianuarie o slujbă religioasă, la mormintele lor dela „Oasa Verde“.

Pentru toți legionarii ziua aceasta a fost o zi de reculegere adâncă, prilej de mare înălțare sufletească.

Tot în această zi s'au făcut slujbe religioase la toate bisericile din țară. La noi în Blaj parăstasul s'a slujit în biserica parohială.

Olișerii români nu fac politică

Au umblat ele așa multe vorbe rele împrăștiate de aceia cari nu ne vreau binele și așteaptă să pescuiască în turbure în apele țării noastre. Se spunea între altele de către vecinii noștri dela Budapesta, că mai mulți ofițeri români ar fi fost destituiți din armata română pentru că ar fi făcut politică împotriva mișcării legionare.

Pentru a pune capăt unor astfel de svonuri primejdioase, guvernul a dat un comunicat că ofițerii români din armata regală română nu fac politică.

Salarii și pensii mai bune

Față de scumpetea mare din zilele de azi guvernul rămân a găsit cu cale să urce plățile și pensiile mai mici.

Potrivit acestei hotăriri au și fost sporite plățile mai mici de 8000 Lei. S'a căutat să se facă dreptate funcționarilor începători și cu școală mai multă, cari acum la început se izbesc mai tare de greutățile vieții.

În curând va fi cunoscută și această lege care arată ce salarii și pensii va lua fiecare din funcționarii români.

Înțelegere deplină între România și Germania

Unele vești pornite din Londra lăsau să se înțeleagă în străinătate că la noi în țară situația este foarte grea. Cât de adevărate au fost toate acestea s'a văzut mai la urmă, când tot din Londra s'a spus că aceste vești sunt mincinoase și umflate.

La Berlin s'a arătat, în legătură cu aceste vești, că în România nu este nici un fel de nemulțumire și că țara noastră și Germania trăiesc în cea mai bună înțelegere.

Luptele din Grecia

Războiul de pe pământul Greciei s'a mutat acuma în Albania. Trupele grecești împreună cu ajutorul englez au respins pe Italiani și au ocupat mai multe orașe din Albania. Italianii anunță și ei că au câștigat frumoase biruințe.

După cum se vede, va mai trece încă vreme destulă, până ce Italianii li vor face piție pe Greci, așa cum se laudau.

Puteri nemărginite

În ultimele sale cuvântări președintele Roosevelt a arătat că va da ajutoare cât mai mari Angliei.

Noua lege care se va aduce nu peste mult, dă președintelui Roosevelt puteri nemărginite, pentru a împrumuta sau închiria Angliei avioane, tunuri, tancuri și alte materiale de război.

Totalul cheltuelilor cari s'ar face pentru ajutorarea Angliei se poate ridica până la suma de zece miliarde dolari. Suma de față este numai pentru anul acesta.

Gazetele americane scriu că cheltuielile acestea nu sunt prea mari pentru bugetul Americii.

Împotriva dlui Roosevelt

Veștile tot mai ațăpătoare, împrăștiate în zilele din urmă despre o oarecare neînțelegere între Rusia și Germania, au fost dovedite de neadevărate.

Înțelegerea economică făcută de aceste două țări arată că Rusia și Germania au de gând să lucreze împreună cât mai mult.

Se spune chiar că Rusia este alături de puterile cari au făcut pactul tripartit, adică de Italia, Japonia și Germania, împotriva planurilor dlui Roosevelt. Pe viitor Rusia și Germania vor lucra împreună și în politică.

Germania și Rusia au făcut o nouă înțelegere

În zilele acestea Rusia și Germania au făcut o nouă înțelegere economică, adică de negoț.

Înțelegerea s'a făcut cât se poate de prietenește. Toate chestiunile cari priveau aceste două țări au fost limpezite. Așa s'a fixat definitiv și noua graniță dintre ele.

Noua înțelegere aduce mari foloase atât Germaniei cât și Rusiei.

Bătălie crâncenă în Mediterana

După știrile venite, în Marea Mediterană s'a dat în zilele acestea o mare bătălie între vapoarele engleze și italiene. A fost scufundat un vapor englez.

Luptele continuă cu înverșunare în apele Mediteranei și în alte părți.

În mai multe rânduri avioanele germane au deslănțuit atacuri puternice asupra Londrei.

Cum stă lumea

Situația internațională — sau felul cum mai stau țările unele față de altele, pacea și războiul — a făcut în săptămâna aceasta un pas însemnat spre deslegare.

Tot mai mult se arată, care este locul Americii în războiul de acum și ce hotăriri va lua ea pentru viitor. Președintele Roosevelt este hotărât să ajute pe față Anglia. În fața adunării americane s'a și adus o lege pentru ajutorarea Angliei.

Luptele din Mediterana au făcut să se vorbească tot mai mult de Bulgaria, ca de una care este mai aproape de foc și mai legată de el. Calătoria dlui Filoff la Berlin a adus o limpezire a lucrurilor. Noua înțelegere dintre Rusia și Germania a dus și ea la risipirea svonurilor ce um-

blau despre o rupere a legăturilor dintre aceste două țări.

În Apus se cunoaște și se simte tot mai mult lipsa de alimente, din cauza blocadei engleze, adică a controlului pe care această țară îl face vapoarelor pe mare.

În această vreme în Răsărit un nou război a început între Indo-hina și Siam (Thailand), iar Japonia continuă războiul cu China.

În Bulgaria este liniște

Incheieturile statului bulgar au cam început să scârțâie rău în vremea din urmă.

Pentru liniștirea lucrurilor, guvernul a hotărât, să țină adunări în cele mai mari orașe din țară, unde miniștri bulgari vor vorbi mereu poporului. Deasemenia s'a dat ordin aspru poliției, să stea de veghe și să urmărească pe toți aceia cari ar vrea să turbure liniștea statului bulgăresc.

Aceasta este starea politică din țara vecinilor noștri de peste Dunăre și semnele arată că turburarea deaceia se face, pentru că a sosit ceasul ca și ei să se hotărască pentru o politică sau alta.

Cuvântarea președintelui Roosevelt

Ne-am obișnuit în vremea din urmă să auzim de peste apa Oceanului, din America, discursuri din ce în ce mai bătaioase.

Președintele Roosevelt se socotește un fel de apărător al democrațiilor și pentru aceasta trimite neconținut arme și munițiuni în Anglia. În ultimul discurs a cerut puteri mari pentru ajutorarea Angliei. De aceste cuvântări nu prea sunt bucuroși mulți Americani, iar Englezii spun că așteaptă, ca ajutorul făgăduit să le fie trimis sub pază americană, căci altcum ajung mai tot în fundul apei.

Schimbări mari și în politica Jugoslaviei

Până acum politica Jugoslaviei trăgea cu ochiul și într-o parte și într'alta. Aștepta să vadă că unde bate vântul norocului și sorții biruinții, ca acolo să meargă și ea.

Apropierea războiului de granițele ei a făcut însă și pe vecinii noștri Sârbi să se hotărască tot mai mult pentru o politică.

Scriu gazetele că acum se vorbește în Sârbia de o schimbare politică și intrarea în guvern a mai multor partizani și prieteni Germanilor. Această schimbare politică ar însemna o alăturare a Sârbiei la frontul Italiei și Germaniei.

Anglia așteaptă năvălirea Germanilor

La Londra se tac acuma iarăși mari pregătiri militare. Mii de lucrători repară stricăciunile războiului și fac noi întărituri și adăposturi de apărare.

Ferestrele caselor au fost zidite cu cărămizi și zidurile caselor mai mari au fost întărite.

Toate aceste pregătiri se fac pentru a face față unei năvăliri germane.

Orașul Bardia a căzut

Cetitorii își amintesc de vestita bătălie din Africa, din fața orașului Bardia, dintre Englezi și Italiani. Despre această bătălie, care a ținut mai bine de treisăp-

tămâni, am fost scris și noi în numerele trecute ale gazetei.

În cele din urmă Englezii au învins împotriva Italiei, cari s'au retras, lăsând orașul în mâna Englezilor.

Biruința Englezilor asupra Italiei o recunosc și gazetele italiene și germane, cari n'au însă ce face și spun că nu peste mult Italia și Germania vor ști să dea răspunsul cuvenit Angliei.

Focul se mută către Pacific

De o vreme încoace tot mai des se vorbește de puțină unii război între America și Japonia. Lupta între aceste două țări mari și puternice s'ar da pe mare, în apele întinsului Ocean Pacific.

Gazetele japoneze scriu că focul se mută către Pacific și că America vrea cu orice preț să intre în război.

O întâmplare petrecută în ultimele zile vrea să înrăutățească și mai mult situația dintre aceste două țări, să arunce petrol pe foc. Mai mulți soldați americani s'au încăerat cu Japonezii.

În urma acestei încăerări au fost arestați patru soldați americani, lucru pentru care stăpânirea americană s'a supărat mult.

Incă o dovadă de ordinea din Germania

Germanii sunt fără îndoială cel mai supus și mai ascultător popor. Nicăiri în lume nu există atâta ordine ca acolo. Dovada cea mai bună e că acolo, din ordinul Führerului, nu s'a scumpit viața de loc, de când e dl Hitler la putere.

La noi s'a scumpit viața, numai din Septembrie a anului trecut, la unele articole cu chiar 300 de procente (la suia), pe când în Germania în aceeași vreme viața nu s'a scumpit nici barămi cu un procent, ci abia cu 0.60 la sută, zecă cu a șizecua parte dintr'un procent.

Cum s'a ajuns la aceasta?

Prin ordine și disciplină.

Acolo se pedepsesc cu moartea toți aceia cari îndrăznesc să scumpească viața și nimenea nu îndrăznește să-i apere.

La noi în Blaj de pildă nu s'a găsit unt din 15 Decembrie până acuma, iară talpă în tot cursul lunii Decembrie.

Pentruce?

Pentrucă s'au făcut prețuri maxime, iară fabricanții de unt și de talpă au dus untul și talpa la București și în alte orașe mari, unde prețul maxim al untului era mai mare, iară talpa se putea vinde pe sub mână.

Astăzi, după ce s'a ridicat și la noi prețul maximal al untului, avem unt din nou în toate prăvăliile, talpă însă nici acuma nu prea.

În Germania de atunci le-ai fi tăiat capetele la cel puțin 100 fabricanți de unt și de talpă.

Incă multe lucruri bune avem să învățăm noi ca țară dela Germania, după cum noi Ardealul am învățat atâtea dela Sași și dela Șvabi.

Un mort se trezește în sicriu. Într'un sat din țara sârbească a căzut într'o zi în drum țărănul Lajos Keki, în vârstă de 68 de ani. Cum toate semnele îl arătau că mort, a fost pus în sicriu și prohodit. Când a fost însă ca să i-se bată coperișul sicriului, Keki s'a trezit și le-a spus celor de față că nici gând n'are să moară, căci vrea cu orice preț să știe, care va fi sfârșitul războiului.

STIRILE SĂPTĂMÂNII

Telegrama M. S. Regelui către I. P. S. nostru Mitropolit. „I. P. S. Sale Mitropolit N. Colescu Blaj. București, Palatul Regal. Mulțumesc înalt Preasfinției Voastre pentru felicitări, urându-Vă cu același prilej sănătate și prosperitate. *Mihal R.*”

Cultivați tutun. Casa Autonomă a Monopolarilor Statului a cumpărat 1000 de pluguri și 1000 de grăpi dela firma Rudolf Sach, în valoare de Lei 7.400.000, pentru a le împărți gratuit celor mai buni cultivatori de tutun din România.

Tifos exantematic în județul Dâmbovița Tifosul exantematic este una dintre cele mai grele și mai primejdioase boale, care mai e și foarte lipicios. E un fel de lungoare întovărășită de o roșeață a pielii care dispare printr'o apăsare a degetului. Această boală o răspândesc mai ales păduchii. De aceea se răspândește mai ales în cursul marilor războaie când cel mai mulți soldați sunt plini de păduchi, neputându-și schimba destul de des albiterile. Zărele mari dela București aduc știrea că în județul Dâmbovița s'au ivit mai multe cazuri de tifos exantematic.

A murit de frică. Fetța Ecaterina Kuffleitner din Cristian, jud. Sibiu, a fost trimisă de părinții ei, în seara zilei de joi 9 Ianuarie la o rușenie a lor. Ajungând la poartă, fetța a început să bată în poartă, iară cănele s'a repezit spre poartă. Deodată copila s'a rostogolit în zăpadă și-a murit. Medicii au constatat că a murit de frică.

Locuitorii Palestinei adevărată a veșelării și dovezilor sunt 1.470.915. Dintre aceștia 886.000 (60%) sunt mohamedani, 475.000 evrei (32%) și numai 118.000 (8%) creștini.

Câte școli au avut Ungurii din România Mare? Ungurii spun că la noi n'au avut libertate. Ei spun o mare minciună, căci ei au avut 62 școli secundare, zecă o școală secundară la 21.000 de Unguri. Pe când noi, când am fost sub ei, până la 1918, aveam 160.000 de Români o școală românească. — Ei au mai avut sub cărmuirea românească 42 zăre pe când 1 milion și jumătate de Români din Ungaria au astăzi un singur ziar. Scriitorul ungar Gyögy apoi recunoaște că în Ardealul românesc au apărut mai multe cărți ungarști decât în treizeci de ani, înainte de 1918.

Rușii fac militarie 4 ani. Până acuma în armata roșie din Rusia serviciul militar era de 2 ani pentru soldații simpli și de 3 ani pentru saboțeri. De aici înainte Rușii vor servi 4 ani. Se spune că bolșevicii vreau să facă din Ruși cel mai bun soldațu al lumii.

Ce este „Unirea Poporului”. Preotul Ioan Oniga din Vad ne scrie: „Fînd pe sfârșit de an și în prag de an nou, ne-am gândit și străduim pentru tot ce mîsluina noastră și împrejurările ne impun. Între acestea, care sunt multe, loc de frunte a ținut președintele nostru „Unirea Poporului”. N'am uitat de ea, de acest preot, dascăl, agricultor, informator, român și înveselitor de suflete, fiindcă ar însemna să uităm ce vrem”. Apoi mai face, pe lângă cel 22 abonați vechi încă 9 noi. Mulțumim

atât Sfinției Sale cât și celorlalți frați preoțari, cari s'au străduit să ne răspândească gazeta.

A murit un mare pictor. La Lugoj a murit în 6 Ianuarie profesorul-pictor Victor Simionescu. El a pictat catedrala noastră de Lugoj și a fost și la Blaj ca să facă planul planșurii catedralei noastre. A fost un pictor mare și de seamă, care a zugrăvit cu total 56 biserici.

S'a pocăit. Înainte cu câțiva ani călugărul ortodox Damian Stănoiu a părăsit călugăresc, și a lăpădat rasa, și-a ras barba și s'a răscălitat cum s'ar zice. Afară în lume filmul a început să scrie despre viața călugărescă batjocurîndu-și tagma numărul unu. Dar după urmă s'a uitat de lume și a văzut cu ochii, că păcătoșenie și nerușinare este aici. De aceea într'o bună zi, s'a luat și a bătut din nou la poarta mănăstirii și s'a rugat de iertare, că se reîntoarce din nou în mănăstire. Și i-au permis, iară acuma se pocăește și se roagă de Dumnezeu să-l ierte.

Cum se ajută oamenii săraci în Germania. De când e la putere în Germania dl Hitler, în fiecare lăună face colecție pentru ajutorarea săracilor. Că Germanii conștientă cuvântul Führerului (conducătorului) se vede și din rezultatul minunat al acestor colecții, care a ajuns la 13 milioane mărci ceea ce face în bani noștri 780 milioane Lei. S'a adunat în anul acesta cu 4700.000 mărci adevărată cu 51 la sută, mai mult decât în anii trecuți.

Cât timp poate trăi un om fără să a durmi. Un profesor din America a făcut experiență cu studenții și studentele lui, ca să poată constata, cât timp poate trăi cineva fără să a durmi. Un student a stat treaz 121 ore și 40 de se unde, iară o studentă 118 ore. Bine înțeles că profesorul le-a dat să bea cafea câtă le-a trebuit și le-a pus la dispoziție ceterași, ca să le cânte la ureche.

Sporirea pensilor I. O. V. Începînd cu 1 Ianuarie 1941 s'au sporit cu 50% pensile văduvilor necăștorite orfanilor și părinților ormași ai militarilor grade inferioare (soldați caporal și sergenți) morți în războiu sau în timp de pace în serviciu comandat, cari nu au primit nici un spor pe urma legii din 1932.

Muzică românească la Berlin. Orchestra simfonică din București a plecat în Germania, dînd mai multe concerte românești. Zărele germane din Berlin sunt foarte încântate de muzica românească, aflîndu-o foarte frumoasă.

Rugăciuni pentru animale. Chinezii și Japonezii sunt păgâni, dar în multe privințe sunt mai creștini decât noi. Religia lor budistă îi oprește adevărat să omoare animale. Ce să facă însă pescarii și vînătorii, că dacă n'ar ucide peștii și animalele ar muri de foame? Chiar de aceea ei se adună în cete mari și de două ori la an fac rugăciuni pentru sufletele animalelor ucise de ei.

Cât pământ și câți plugari avem. Suprafața ce se poate cultiva cu diferite buncate a țării noastre este de 12.44 milioane hectare, ceea ce face 64.7% (la sută) din întreaga suprafața țării, iar țărăni sunt 74%.

A murit întemeietorul cercetășilor. Cercetășia a fost o tovarășie minunată a tinerilor. Și la noi era destul de dezvoltată până la regele Carol II, care a introdus în locul ei străjeria întemeietorul acelei cercetășii, lordul englez Baden-Powell, a murit zilele trecute.

Pentru monumentul lui Al. Lujeanu-Melin am mai primit de la p. propop Ștefan Bălan din Deva Lei 200, de la Ioni profesori de la Liceul Comercial de băieți în Blaj Lei 500, iar de la unul care dorește să rămână necunoscut tot Lei 500. Adăcăm cele mai bineștiute mulțumite pentru aceste daruri. Ne-ar părea foarte bine dacă am putea aduna încă vreo 3—4 mii Lei ca să putem face o bordură de beton în jurul mormântului. Avem toată nădejdea în cetitorii noștri.

Români arestați în Grecia. Am născut într-un articol trecut că și în Grecia ne merge rău nouă Românilor. Și de fapt, după cum aflăm din marile ziare bucureștene, până acuma au fost arestați 190 de aromâni din Grecia.

Ce au făcut Ungurii! Cetim în ziarele ungurești că în ziua de 23 Decembrie Ungurii au scos statula Ipoziții din piața Clujului. Iată pentru ce au făcut acest lucru: Aceasta Ipoziție, care lăsa să se găsească din țările ei pe Roma și Roma, (cel dintâi este întemeietorul Romei) au dăruit-o Italiei Clujului, drept dovadă că poporul românesc se trage din vîșta Romei. În vara anului 1940 același Italiani însă, s'apărăși pe noi, au hotărît că trebuie să cedăm Clujul Ungurilor. La ce să mai rămână deci în Cluj dovada că noi suntem coborîtorii din Roma? Așa au făcut Ungurii așadar, că mai întîi i-au rupt pe cei doi copilași, iar acuma au sfărâmat și pe nutrițoarea lor!

50 copii francezi erau să moară de frig. 50 de copii francezi au plecat cu un autocamion din spre Avignon la Marsilia. Marea zăpadă ce era pe o parte de cale le-a tălat drumul, iar copiii au rămas acolo vreme de 2 zile și de 2 nopți, până i-au putut scăpa câșiva jandarmi.

Moartea unui mare filosof francez. Zilele trecute a murit în Parisul ocupat de Germani, în vîștă de 81 ani, cel mai mare filosof francez de astăzi, Henri Bergson.

Germanii au descoperit motorul fără zgomot. Germanii sunt un popor foarte harnic și au multă răbdare. Dacă și pun în gând să facă un lucru, apoi îl isprăvesc cu siguranță și încă foarte bine. Văzînd ei că motoarele care mîină avioanele (aeroplanele, mașinile sberătoare) fac prea mare zgomot și sînt deci ușor descoperite de dușman, s'au pus pe lucru inginerii lor și atîta au lucrat pînă au născocit un motor care nu mai face zgomot. Acuma urmează să se facă o fabrică, și aceea să nu producă decît astfel de motoare.

Cea mai prețioasă marcă poștală este fără îndoială una de un cent din Galana Britanică tipărită în anul 1856. Astăzi valoarea ei este de 150.000 mărci germane, ceea ce face 9 milioane Lei. Această marcă a fost a contelui Ferrari, care a dăruit-o, după moartea sa, întîmplat la anul 1917, Ministerului Poștelor din Germania. În 1922 Francezii au confiscat-o de la Germani, în contul fondului de reparațiuni, și au licitat-o cu 8 milioane mărci. În sfîrșit a cumpărat-o un milionar german, al cărui văduvă a vîndut-o, precum se aude, cu prețul de 40.000 dolari, ceea ce face cam 24 milioane lei.

S'a găsit leacul exemei. Exema este o pată roșie pe piele, pe care dacă o apeși cu degetul nu se mai vede. Aceste exeme sînt foarte urâte și neplăcute și pînă acuma nu prea aveau leac. Acuma profesorul K. P. Kristensen din Copenhagă a descoperit un leac sigur împotriva exemei. Și anume el a dat bolnavilor săi mîncări care conțineau vitamina „B”

Reumatismul

de Dr. IOAN FRĂȚILĂ

Boala aceasta, reumatismul sau mătricea — cum se zice în popor — este destul de răspîndită și între copii. Atunci cînd un copil are dureri la încheieturi, chiar dacă ele nu sînt umflute și chiar dacă nu are fierbințeli, trebuie să ne gîndim în primul rînd la reumatism, pentru pericolul mare de care este pîndită inima unicopii reumatice.

Să ne gîndim cu cea mai mare luare aminte și groază la reumatismul copiilor pentru că prin reumatism inima lor este de cele mai adeseori stricată și ei capătă „bătaie pe inimă”.

Avem multe frumoase și înțelepte vorbe bătrînești, dar ne este dat să auzim și de cele fără socoteală și nepăsare proaste. Pe sate nu odată îți este dat să auzi spunînd despre un

și le-a făcut și injeții din sângele propriu al bolnavilor. Urmarea a fost că aproape toate cazurile, ori cît de grele, s'au vindecat. (Vitamina se numește un fel de nutremînt ce se găsește în anumite mîncări, care nutremînt este foarte de mare însemnătate pentru viața omenească. Sînt pînă acuma vitamine numite „A”, „B” și „C”.

Americanii trimit de mîncare Francezilor. Franța rămasă neocupată de Germani nu prea are de mîncare. Aceasta au constatat o țoți căli au fost acolo. Americanilor, făcîndu li-se milă mai ales de copiii francezi, au hotărît să le trimită prin „Crucea Roșie Americană” foarte condensat (strîns sau îndesat, ca să ocupe mai puțin loc) și leacuri.

Pentru ceice ne trimit bani. *Il rugam, cu toată insistența, pe toți abonații noștri cari ne trimit bani prin mandat postal, să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului și numărul cu care le merge gazeta. Acest număr se găsește totdeauna în partea stîngă a adresei. Ceice nu o fac aceasta ne dau de lucru foarte mult pînă-l găsim și le putem introduce sumele la numele lor. Nu uitați deci a scrie pe cupon numărul sub care vă merge gazeta.*

Linia dublă Cîmpina-Brașov pusă în circulație. Linia dublă dintre Cîmpina și Brașov a fost făcută de către direcțiunea generală C. F. R. în regie și nu a fost dată în întreprindere. Ea a fost terminată zilele trecute și a fost dată circulației, atît pentru trenurile de marfă, cît și pentru cele de călători.

† Aureliu Urzica, judecător-consilier de Caste de Apel pensionar, avocat, decorat cu Ordinul Coroana Romînei în gradul de ofițer a adormit în Domnul la 9 Ianuarie a. c., ora 1, în anul al 80-lea al vîștii, după scurte și grele suferințe suportate cu mare încredere în Dumnezeu, fiind împărtășit cu sfintele Taine ale moribundilor, cu binecuvîntarea arhierescă. Iar în ora morții cu binecuvîntarea papală. Prohodul s'a slujit la Casa Domnului din Blaj, în ziua de Sîmbătă 11 Ianuarie 1941 la ora 14, iar sfînta liturghie pentru odihna sufletului său luni 13 Ianuarie 1941 ora 7.15 la Casa Domnului. Fie-i partea cu dreptul!

copil care este bolnav și ar trebui îngrijit: „da lasă-l că i-o trece pînă se însoară”. Aceasta este o vorbă care se aude din și se văd chiar aceste stări rele de lucruri pe sate, a neglijării celor mici și neajutorăți.

Este destul, să treci printr'un sat, să vezi că fetele sînt vopsite pe obraz — dureri unele chiar roșite pe buze ca stricatele dela oraș — cu fel de fel de hăneturi și „zorzoane” pe ele, la fel feciorii de fosurat ca și fetele de măritat sînt destul de înzorzoați. Tinerii la vîșta căsătoriei sînt „înzorzoați” — eleganți — da pe de altă parte copiii sînt năpuștiți, vara din cauză că oamenii au mult de lucru și iarna din nepăsare, lene și neobîșnuița de a curăți fermele casa și copiii lor.

Aceiași copii mici iarna sînt zdrămești și nelubrificați, de unde căpi dintre ei nu se aleg cu aprindere de plămîni ori cu reumatism, mai ales atunci cînd locuiesc în camere umede trăiesc mulți la un loc, cu cățel, purcel și alte dobitoace pe care omul le are în jurul casei.

Nepăsarea care este pe alocurea față de copii este foarte mare și tot pe atît și mai mult dăunătoare sănătății și vieții lor.

Cînd pe un copil îl dor încheieturile, este bine să ne gîndim la reumatism.

Să fie dus copilul la spital pentru a i-se da leacuri dela începutul bolii, pentru că dacă reumatismul s'a atras la inimă, îi strică inima și copătă „bătaie de inimă”.

Cine are odată boală de inimă — bătaie de inimă, — poate să cumpere toate leacurile din lume, că tot nu-i mai trece boala.

Copilul care face reumatism și nu este leacuit la timp, ci este ținut acasă, să-l ungă ori să-l tragă o bătrîna cu fel de fel de boscoane, să-i mai facă ce știu de descîntece, ori să fie lăsat în nepăsare că „i trece pînă se însoară”, face bătaie de inimă, care boală nu numai că nu-i mai trece pînă se însoară, da nu-i mai trece pînă moare.

Laptele hrană și leac al multor boale

Laptele care nu lipsește aproape din nici o casă de gospodar, este un aliment complet adevărat are în el toate cele de lipsă din om ca să trăiască. Pe lîngă toate acestea este și un leac al multor boale. Sîntem învîștați să bem vin, bere, vinars și alte beuturi, dar bem foarte puțin lapte. Statisticile făcute de Ministerul Agriculturii ne arată că, față de numărul locuitorilor, folosim foarte puțin, abia 1 litru de cap de om pe lună.

Dela copilul din leagăn și pînă la bătrînul încovoizat de ani tatorora le trebuie lapte. În el găsim apă, sare, zahăr, grăsimi și albumină. Zahărul îl dă dulceața laptelui, de unde vine numele de lapte dulce. Laptele beut se mistue foarte ușor, numai trebuie să știi, cum să bei lapte, căci o ulcică de lapte înghițită de odată se mistue greu, pentru că după cum înghitim laptele așa se încheagă în stomac. Dacă înghitim mult, se va încheaga mult; iar dacă vom înghiți cîte puțin, se va încheaga în bucăți mai mici și vor fi mai ușor mistuite. Laptele este un bun leac la boalele de stomac, mai ales la bețivi.

Dau mai jos cîteva din boalele la care laptele se folosește ca leac. La aprinderile de rînză, la dureri în capul pieptului, arsuri pe gât, acrell în gură la cei bețivi. La cei bolnavi de rîrunchi mai ales atunci cînd au ochii și picioarele umflute, la bolnavii de ficat și celor ce au apă la maie. Toate boalele de maie se vindecă numai cu lapte. Urdinarea (ieșirea de afară) se vindecă numai cu brînză, iar focu-

